

La Humanitat

Any III : Núm. 426
Barcelona, dimecres, 22 març de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfon 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

LA LLIGA I ELS RADICALS NO COMPTEN AMB L'OPINIO POPULAR

Representants d'importants entitats barcelonines, entre els quals hi havia militants de tots els partits polítics, han pregat al senyor Macià que la Generalitat mirés de resoldre l'afer del pal d'amarratge i de l'Aeriport

Aquest matí, precisament a l'hora que els periodistes feien informació, han arribat a la Generalitat més d'un centenar de persones que representaven nombroses entitats econòmiques entre les quals recordem el Foment del Treball Nacional, l'Atracció de Forasters, la Indústria Hotelera, la Federació de Turisme i el Sindicat de la Indústria Hotelera.

El motiu de la seva presència era celebrar una entrevista amb el President de la Generalitat per a exposar-li el seu desig, per a la prosperitat de Barcelona, que l'afer de l'Aeriport i la del pal d'amarratge per a zeppelins fos una realitat el més aviat possible, fent constar ensems la seva protesta per l'actitud de les minories radical i regionalista de l'Ajuntament que, amb les seves maniobres que com confuses, han aconseguit que de moment no es portés a cap el pacte que hi hagué en el sentit de construir prop de la nostra ciutat un pal d'amarratge per a zeppelins i un Aeriport, coses que sense cap dubte es poden qualificar de molt interessants econòmicament per a la nostra ciutat i per a Catalunya.

El senyor Macià els ha rebut de seguida al seu despatx oficial i ha mantingut amb ells una llarga conversa, a la qual hi han assistit els periodistes, de la qual en donarem a continuació els paràgrafs més interessants.

Després d'assabentar-se del motiu de la visita, el President de la Generalitat els ha comunicat que, a pesar de no haver encara parlat amb les entitats afectades per aquest afer i conèixer la seva opinió, s'havia preocupat d'aquest i precisament avui havia suggerit que si el Consorci del Port Franc cedís el terreny necessari, encara que solament fos a precari per cinc anys, seria únicament qüestió d'un milió de pessetes, que és una quantitat—ha dit adreçant-se als presents—que fóra possible de reunir entre vosaltres que representeu gran nombre d'entitats econòmiques animades del desig que es realitzés aquest afer, car és molt trist que jo sol no ho pugui portar a cap com voldria.

—Vosaltres—ha afegit—, teniu suficients cabals per ajudar-me, i en canvi, la Generalitat disposa únicament del pressupost de la desapareguda Diputació Provincial, que té per a tot consignacions migradíssimes. Naturalment que això variarà quan sigui fet el traspàs de serveis, però pel present ens trobem en el cas que us he dit.

—No seria possible reunir entre vosaltres aquesta quantitat? Si fos així, el mes de juny, que serà la data del segon viatge del zeppelin, ja podria estar fet el pal d'amarratge i podria ésser rebut a Barcelona. Es podria nomenar una junta que coordini els esforços de tots i que proposés ràpidament una solució que fos, naturalment, factible.

El senyor Bally, vice-president del Foment del Treball Nacional ha pres la paraula en aquest moment i ha dit que creia convenient que es demanés que això ho pagués l'Estat, car per a ell és una quantitat relativament petita. I si no tot, almenys la meitat.

Ha respost a aquestes paraules el senyor Macià per a dir que s'havia portat a cap algunes gestions en aquest sentit i que no s'havia aconseguit res i ha tornat a insistir sobre el seu punt de vista de que això podria realitzar-se amb aportacions de les entitats.

En aquest moment ha arribat el tinent d'alcalde, senyor Joaquim Ventalló, el qual ha pres part a la conversa, el qual, documentadíssim, ha donat algunes explicacions tècniques sobre els inconvenients i avantatges del projecte i ha afirmat que disposant del camp adequat, aleshores les despeses serien únicament d'unes centes mil pessetes.

El senyor Massó i Llorens, del Foment del Turisme, ha intervingut en el sentit que ja que l'opinió pública, tal com s'ha vist aquest dies, té el desig que el pal d'amarratge i l'Aeriport es construïxin pels avantatges econòmics que produiria a la ciutat i a tot Catalunya i al mateix temps per a evitar el ridícul que fariem davant el món després d'haver-se ja fet públic arreu que el zeppelin faria escala a Barcelona, el que cal fer és que l'Ajuntament renunciï als errors comesos davant l'opinió pública i que les entitats allí representades i les altres que s'adhereixin successivament en sentit favorable a la construcció de l'Aeriport i del pal d'amarratge no hagin d'ésser les qui paguin les despeses.

Joaquim Ventalló replicà al senyor Massó i Llorens, afirmant que jutja inútil aconseguir res de les minories oposicionistes de l'Ajuntament.

Intervingué en aquell moment el conseller delegat, senyor Carles Pi i Sunyer, el qual ha dit que la seva opinió era que l'Ajuntament és qui té la paraula i que la Generalitat procurarà que sempre ocupi una situació aïrosa. Ara; que si tota l'opinió pública d'acord amb el Consistori barceloní s'interessa per tal que intervingui en aquest afer la Generalitat com a element superior, el Govern de Catalunya farà el que estigui al seu abast per tal que els desigs de la majoria dels ciutadans siguin realitzats.

El senyor Macià ha ratificat les paraules del senyor Pi i Sunyer i llavors el senyor Bally ha notificat que havien estat convocades altres entitats que segurament acudirán a la crida, car oficiosament ja han manifestat la seva adhesió, i llavors es podria celebrar una reunió a la Generalitat, a la qual, ultra representants del Govern de Catalunya, de les entitats hi podria assistir un representant de l'Ajuntament elegit a aquest objecte pel Consistori.

Tots els presents han acceptat la suggerència i probablement el divendres tindrà lloc l'ahudida reunió.

El senyor Massó i Llorens ha parlat seguidament per a ratificar el seu criteri que pel damunt del que puguin

opinar les diverses minories hi ha l'opinió popular per la qual causa s'imposa que l'Ajuntament rectifiqui i voti la quantitat necessària.

—Així mateix—ha dit el senyor Macià—ha arribat un moment en el qual s'ha de fer tot el necessari per a evitar el ridícul davant el món, ultra els beneficis materials que això ens reportaria.

Un dels assistents ha proposat que tal vegada es podria resoldre aquest afer creant un nou impost a la qual cosa s'han oposat decididament gran part dels presents.

El senyor Macià ha acabat la conversa donant compte als visitants que no s'ha de perdre de vista que per referències que ha tingut es tracta en diverses nacions que l'Aeriport de Barcelona sigui internacional, construït en terrenys que serien considerats internacionals, cosa que no hi ha dubte que seria interessantíssim per a tots nosaltres i per a Catalunya.

EL SENYOR MACIÀ I ELS PERIODISTES

En ésser fora els visitants, els informadors han voltat el senyor Macià per a preguntar-li la seva opinió sobre aquest important afer.

—Ja heu vist—ha començat—que vénen a demanar-me representants de moltes entitats barcelonines que faci el que pugui per a evitar la vergonya que representaria que, després d'haver-se anunciat a tot el món que el zeppelin en els seus viatges faria escala a Barcelona, ara no fos possible.

Jo i la Generalitat farem tot el possible per tal que això no passi. Si de moment no es pot fer l'Aeriport, us puc assegurar que el pal d'amarratge es farà d'una manera o altra.

Jo sé que l'Associació d'Hotelers té quatre-centes mil pessetes disposades i no dubto que si ells inicien una subscripció amb aquesta quantitat, no serà gaire difícil aconseguir la resta.

Creu—ha dit, acomiadant-se—que per al prestigi de la Generalitat, que és el de tot Catalunya, s'ha de fer el possible.

A SARAGOSSA

La Federació Local de Sindicats publica una nota en la qual aconsella l'ajornament de la vaga

Saragossa, 22.—Durant aquests dos últims dies el governador havia adoptat grans precaucions.

Forces de seguretat d'infanteria i a cavall, assalt i guàrdia civil prestaren servei extraordinari de vigilància als llocs més estratègics de la ciutat.

Les dues jornades transcorregueren amb tota tranquil·litat i els obrers treballaren normalment sense que es produïssin incidents.

Aquestes precaucions havien estat adoptades davant els reiterats anuncis que s'anava a declarar la vaga general a Saragossa.

La Federació Local de Sindicats Unics, afecta a la C. N. T. ha publicat una nota adreçada als treballadors, indicant que determinades causes aconsellen que per ara no es vagi a la vaga. Promet donar explicacions a la major brevetat sobre la seva conducta.

LLEGIU DEMA

El quart reportatge del port:

ELS QUI EN TENEN LA CULPA

(Segona part)

DES DE LA PORTA DEL SOL

Tots els diaris, els de dreta—dels altres no cal fer esment—, rebutgen públicament la idea feixista.

Ara bé, en el seu fur intern, rebutgen també la idea? Això és el que fóra interessant de saber. I amb aquesta mena de gent...

Abans—segons la vox populi—als Tribunals d'Oposicions hi arribaven tota mena de recomanacions. Ara tot el més que hi arriben són insults.

Ahí, al matí, tres individus que eren a un bar—no podien ésser a cap altre lloc—proferiren insults contra el Tribunal d'Oposicions d'auxiliars al Ministeri del Treball, promovent un gran escàndol.

La dormida anaren a fer-la a la Direcció General de Seguretat.

Els redactors que sortiren del diari Luz donaren ahir un miting explicant el per què de la seva sortida.

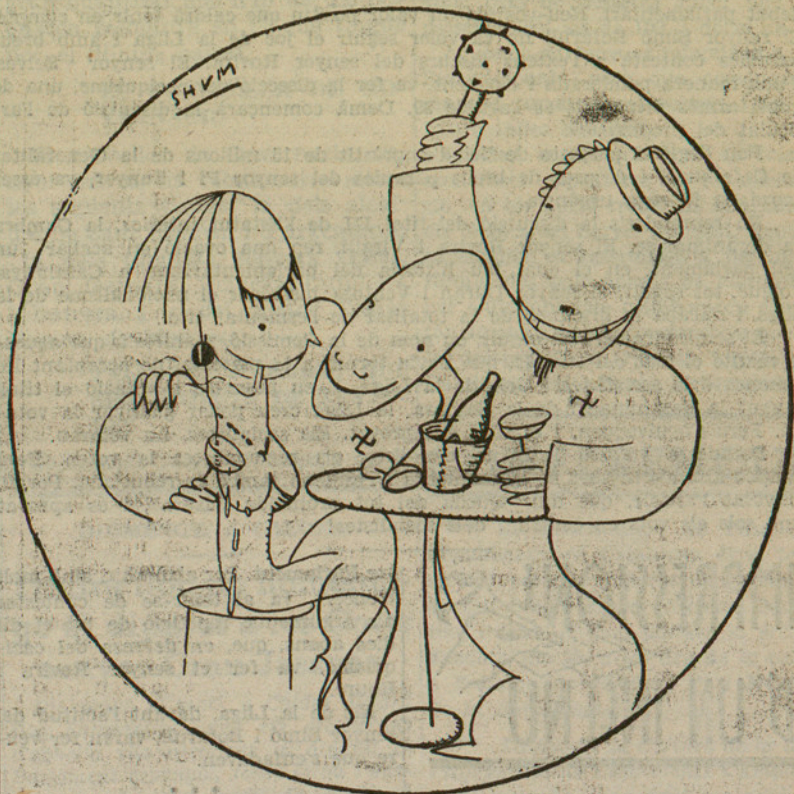
D'això en deien que "querien hacer la luz".

Ves qui ho diria!

Parlant de l'adjudicació del Premi Mariano de Cúvia, deia ahir un periodista que també hi havia concorregut:

—Com no sigui per uns versos de Maragall, no puc aventurar-me per què li hauran concedit el premi a Pere Massó.

A la qual cosa respongué un altre: —Deu ésser per la conllevància.

...els atracadors i conspiradors monàrquics se la campen tranquil·lament (Veieu, si no l'heu vist, el dibuix d'ahir. Nota de Shum.)

Fonogrames de «La Humanitat»

Un llibre de Ramon Franco

Ramon Franco ha publicat un nou llibre —"Deciamos ayer..."— escrit d'una manera estranya, gairebé incoherent com una conversa de café, i demagògica, però té una qualitat vertical i és la sinceritat. Ramon Franco escriu ço que "ell" creu que és una veritat i un cop exposats els fets, tal com "ell" creu sincerament que varen ocórrer, n'extreu el seu comentari. El lector podrà estar o no conforme amb el que diu i conta Ramon Franco, però li dona la impressió que es troba davant d'un diari íntim que el comandant aviador deixa a la posteritat amb la seva signatura honorable a sota. Ramon Franco és el tipus de conspirador militar del segle XIX.

En efecte, Ramon Franco només creu en el sentiment revolucionari d'aquells que tiren al dret i accepten el perill de l'aventura a qualsevol hora del dia o de la nit. Quan un company de conspiració oposa un comentari contrari a la immediata realització d'un cop, parcial o total, Ramon Franco, tot seguit el considera un traïdor, un covard, un temerós, un passat a l'enemic, un antirepublicà, un esperit conservador, etc. Franco és el tipus de conspirador per al qual val més l'acció que la meditació; el cop audaç que la preparació d'un pla revolucionari; l'aventura romàntica i truculent que la continuïtat en el combat. És un "guerrillero" a la manera dels que es feren un nom durant l'època napoleònica; és un aventurer, en el bon terme que té la paraula, dels que omplen la història d'Espanya al llarg de la guerra civil. De totes les persones que cita, i en cita moltes, gairebé totes les que tenen avui un càrrec representatiu en el Govern o en el Parlament, només se'n salven tres noms: Francesc Macià, Carles Esplà i Pedro Romero. Al primer el tracta amb tot respecte i austeritat; del segon, en diu que "se portó com un hermano", i del tercer, que va estar en tot moment en el seu lloc; als altres, Ramon Franco els tracta gairebé com contrarevolucionaris.

Hom llegeix les pàgines contradictòries i simpàtiques de Ramon Franco; segueix les seves aventures a la presó, a l'exili, a la Direcció General de l'Aeronàutica, a Tablada, a l'elecció, troba grata i cordial la vida d'aquest minyó, que dues vegades ha estat l'heroi predilecte del país —una a la seva tornada del "raid" a Buenos Aires; l'altra a la tornada de l'exili amb els ministres Prieto i Domingo— i que s'ho ha jugat tot, per inquiet, per bellugadís, per esperit d'aventura. Avui, Ramon Franco no té un ral, ha desfet la llar, creu encara en la fantasia d'una revolució de la qual ell seria la primera víctima, i li fastigueja la política, però publica llibres en els quals deixa anar la "seva" veritat. No és exactament l'autèntica veritat, però és la seva.

Ell no entén la revolució com un moviment treballat, lligat, organitzat, pensat, meditat; ell només creu en la revolució al carrer; amb les guillotines de cantonada; amb les decisions verticals. Assisteix a una reunió del Comitè i s'indigna perquè aquells homes preveïen el triomf del moviment es reparteixen els ministeris que han de regentar per a conduir la revolució. Això Ramon Franco no ho entén. Considera una fira de vanitats ço que no és res més que una previsió més de les moltes que són precises per al triomf d'un moviment. En canvi, Ramon Franco, temerós d'ésser considerat com un traïdor el dia que va voler sobre Madrid perquè no bombardejà el Palau reial, confessa que no ho va fer perquè veia jugar les criatures per la Plaça d'Orient i temia fer víctimes i en una altra pàgina, en contar el fracàs del moviment de Cuatro Vientos, confessa que si en lloc d'arribar a l'aeròdrom al matí, hi arriben anar a mitja nit, potser haurien pogut guanyar. Això vol dir, amb paraules d'ell mateix, que l'activitat revolucionària de Ramon Franco també va tenir falles i, honestament, les diu. És a dir que en el llibre de confessió que és "Deciamos ayer..." (mantes vegades injust en tractar persones digníssimes que tenien un criteri revolucionari diferent al de l'aventura i al cop d'audàcia que practica Ramon Franco en tota la seva actuació), ell mateix s'acusa d'imprevisions i de rectificacions i això ja significa en si una confessió honesta.

El llibre de Ramon Franco, tretes les pàgines dedicades a documentació, és un film interessant, però parcialíssim. De totes maneres la seva lectura útil per als que hagin de reflectir un dia o altre la història del moviment pre-revolucionari.

LLUCIA VINYES.

El fill del dictador, naturalment, és partidari del feixisme

Madrid, 22. — "A B C" publica una carta del senyor Josep Antoni Primo de Rivera en la qual diu que no aspira a cap prefectura del naixent feixisme espanyol, però que es mostra partidari de l'esmentat sistema de govern, del qual fa grans elogis. Després ataca l'Estat liberal.

Li contesta el senyor Joan Ignasi Luca de Tena, el qual rebutja el sistema feixista i es mostra partidari de l'Estat liberal.